

Tohle není sci-fi.
Tohle je příběh,
co se stane. Kriminální.

N D K

S Y N D I Á

Y N D K Á T

N D I K Á S

L E O Š T Y

Autor bestselleru *Sudetenland*

I K K Y Š A

K Á T K Y D

SYNDI Á
YNDKÁT

*Všetchna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Copyright © Leoš Kyša, 2024
Cover © Daniel Pocar, 2024
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-5321-5 (pdf)

Tohle není sci-fi.
Tohle je příběh,
co se stane. Kriminální.

N D K

S Y N D I Á

Y N D K Á T

N D I K Á S

L E O Š T Y

I K K Y Š A

K Á T K Y D

VENDETA

*Všechny postavy v tomto příběhu jsou skutečné
a jejich i naše osudy se brzy naplní.*

1.

Nečtu esemesky. Číst esemesky je jako používat dálnopis. Když sedím s někým v restauraci a slyším, jak mu pípá esemeska, čekám, kdy z koženého vaku vyloví pěstní klín. Ale Robin esemeskoval jako o život. Naučil se to na konci devadesátek, když dostal svou první nokii. Jezdával prsty po displeji rychleji než skořápkář ve videích Janka Rubeše a odmítal s tím přestat. Byl esemeskový závislák. Teď mi jich poslal během deseti minut asi dvacet, než mu došlo, že si je nepřečtu, a pípl mi messenger.

„Kunda. Čti zprávy, když jsem na tebe naštvanej!“ objevilo se na displeji.

„Právě je čtu,“ napsal jsem.

„Esesesky, voe.“

Minimalizoval jsem okno facebooku, kde jsem jen tak tupě scrolloval, koukal na rádoby vtipný videa s Číňanama a statusy svých virtuálních přátel o politice, české poště a blížících se prezidentských volbách, otočil se v křesle a vytáhl telefon. Nepřečtené esemesky tam byly asi od třiceti dalších lidí. Něco byly potvrzovací zprávy, něco nezobrazená přání k narozeninám, které jsem měl před dvěma měsíci, a pak cosi, co stejně nikdy neotevřu a je mi to jedno. Kdyby chtěl někdo něco důležitého, jednoduše by se druhý den ozval, co konkrétně a jak nutně po mně potřebuje.

Polovina Robinových zpráv začínala slovy: „Ses posral?“

„Ses posral? Reklama za tři sta táců? Kurva, nemáme na to.“

„Ses posral? K čemu to bude?“

„Ses posral? Fakt ses posral.“

„Ses.“

Poslední esemeska už měla jenom tři písmena. Evidentně byl Robin natolik naštvaný, že zprávu odeslal, aniž by ji dopsal. Nebo si možná myslel, že stačí, aby mi zpráva jenom pípla a upozornila tak na všechny předchozí. Ale mně nic nepípalo. Nesnášel jsem, když mi něco zvonilo nebo cinkalo nebo bzučelo. První, co jsem na novém telefonu vždycky udělal, bylo, že jsem vypnul všechna upozornění. Absolutně a navždy. Teda s výjimkou Karla.

Vytočil jsem Robinovo číslo. Nevzal to.

Robin totiž zase nesnášel telefonování, což bylo pro marketáka lomeno manažera dost k ničemu. Při řízení firmy o čtyřech lidech to ale ještě šlo. Všichni, s výjimkou mě, totiž esemesky četli.

Kliknul jsem na volání na messengeru.

„Ses posral, fakt.“

Kamera ukázala, jak Robin sedí u notebooku za stolem. Po pravé ruce poloprázdná láhev Old Wellu. Horní polovinu těla měl nahou, na té spodní, jak jsem doufal, aspoň trenýrky. Na devět v noci přijatelný dress code, ale Robin takhle chodil v těch největších pražských vedrech i v kanceláři. Pořád jsem mu říkal, že jestli někdy Marušku nasereme, půjde s tím rovnou do redakce A2larmu a budeme hvězdy dalšího dílu seriálu MeeToo Apoleny Rychlíkové nebo nějaké jiné aktivistické novinářky s kroužkem v nose, i když s výjimkou toho nestandardního dress codu se choval k zaměstnancům vždycky seriózně. Pravda, občas se přitom drbal na koulích. Kromě Marušky jsme ale měli už jenom

jednoho zaměstnance na poloviční úvazek, a to byl chlap, takže jeho případné pohoršení by mělo čistě estetický charakter.

„O co jde?“ zeptal jsem se. Robin měl sklony hysterčit, i když nešlo o nic. Poslední měsíce, potom, co nám odešel jeden z investorů, se jeho hysterické záchvaty dostaly do fáze, kdy jsem je přestal vnímat a hlavně řešit.

„O peníze. Nemáme hotový produkt. Žádný zasraný řešení pro koncového zákazníka a ty koupíš reklamní prostor. Proč, proboha? Na účtu máme teď už jenom sto táců. Dvě Maruščiny výplaty a hotovo. Nepočítám, že sám nemám na splátku hypotéky,“ dostal ze sebe nakonec.

Oči se mu leskly. Bylo to whisky. A nejspíš taky tím, v jaké marnosti jsme se ocitli. Robin dřív šéfoval byznys ve velkých korporacích. Prošel AMI, Deloitama, KPMG, znal každý velký zvíře v branži a mohl si vybírat seniorské pozice prakticky v každé zatracené korporaci, která vyváděla dividendy z Prahy do celého světa. Ale pak prohlásil, že ho nebaví říkat dokola „Ano, pane, jistě, pane, kdy vám můžu vlézt do prdele a počkat tam hezky v teple, až dostanu nějaké bonusy a zaměstnanecké akcie, pane?“, a pustil se do našeho startupu. Problém spočíval v tom, že po dvou letech jsme byli pořád start a rozhodně ne up.

„Já jsem žádnou reklamu nekoupil,“ řekl jsem hlasem tak klidným, jak jsem jen dokázal. Pozdvihl jsem přitom teatrálně obočí, abych i nonverbálně zdůraznil, že jde o nějaký nesmysl a on by se tedy mohl uklidnit.

„Uklidni se“ jsem mu ale samozřejmě neřekl, stejně jako bych to nikdy neřekl bývalé manželce. Nic člověka nevytočí tak, jako když mu někdo řekne „Uklidni se“. A Robin byl tak trochu moje manželka se vším všudy. Psal jsem mu častěji než vlastní dceři, hádal se s ním častěji než se svou bývalou a samozřejmě jsem s ním taky nespál.

Takže standardní manželství po dvaceti letech.

„A kde jsou teda ty prachy?“

„Jaký prachy?“ nechápal jsem.

„Tři sta táců, kurva. O nich mluvím celou dobu. Nečetl jsi ty esemesky?“ Celý se zatřásl, takže se buď rozklepal, nebo vzteky bouchl do notebooku a rozvlnila se jenom jeho kamera.

Nadechl jsem se a vytáhl mobil. Otevřel jsem George a počkal, až naskočí. Před několika hodinami z našeho účtu odešlo tři sta tisíc. Respektive nějakých dvě stě devadesát sedm tisíc, což byla asi částka včetně DPH.

„Co to, kurva, je?“

Tohle už jsem pronesl já. Díval jsem se na Robina, který mě sledoval přes obrazovku a nejspíš mu docházelo, že vážně netuším, která bije.

„Na to jsem se ptal Marušky. Zaplatila fakturu za reklamu,“ vysvětloval opatrně.

„Proč? Komu?“

Lapal jsem po dechu. Tohle byl vážně průšvih. Co pro jinou firmu byly drobné, pro nás představovalo likvidační částku. Robin mi neodpověděl.

„Tak ty prachy vrátí. Bez mé nebo tvé autorizace nemůže nic platit, přece,“ zavrčel jsem. Marušku přitáhl Robin ze své předchozí práce.

Bylo jí přes šedesát a v den, kdy odcházel z poslední korporace Robin, Marušku vyhodili pro nadbytečnost, což v překladu znamenalo, že je už moc stará, aby mohla pracovat v sexy nadnárodní firmě, která jde s dobou. Ale účetní to byla brilantní.

„Dostala od tebe e-mail, že to má okamžitě zaplatit!“

Robin, který před chvílí zdánlivě vypadal, že se uklidňuje, na mě zařval tak, že by se to dalo sestříhat a vypustit jako gif s ambicí stát se globálním virálem.

Zavřel jsem na chvíli oči a pak otevřel svůj pracovní e-mail. Rozklíkl jsem odchozí poštu. Poslední zpráva pro Marušku byla stará tři dny.

„Nic takového jsem neposlal.“

Robin mlčel.

„Roberte?“ Jeho skutečným jménem, z kterého vznikla přezdívka, již jsme používali už tak automaticky, že většina lidí ani netušila, že se ve skutečnosti nejmenuje jako zbojník z Locksley, jsem mu říkal pouze ve vážných situacích. Pořád na mě jenom hleděl. Měl povislá víčka a unavené oči. Přesto mu v nich obvykle jiskřilo stejné dětské nadšení ze života, jako když jsme se potkali na vejšce a on dělal basáka v kapele Prasečí krev.

Uměl zahrát jenom dvě melodie, což bylo pořád o dvě melodie víc než zbytek kapely, ale balil na to holky jak na běžícím pásu. Na basu a ten svůj kukuč. Jenže každá mladická jiskra se jednou ztratí. Stejně jako jeho vysportovaná postava. Vždycky hrál basketbal a chodil do posilovny, ale teď vypadal dost ochable. Nejspíš nervy, chlast a KFC. Pročísl si rukou vlnku ve vlasech, ohnul spodní ret, a zaroloval ho pod zuby.

„Přece by mi nelhala,“ odsekl šišlavě a po chvíli normálně dodal: „Tři sta táců navíc není částka, kterou by kdokoliv příčetný defraudoval.“

Pokrčil jsem rameny. Ty prachy z našeho účtu byly fuč. A Maruška tvrdila, že je to za fakturu, kterou jsem jí potvrdil. A já nic nepotvrzoval. A žádná faktura nám přijít neměla. Nebylo moc nad čím přemýšlet.

„Zavolám do banky, aby to stopli,“ řekl jsem.

Robin jen zavrtěl hlavou.

„To jsem zkoušel. Prachy odešly na účet Robinette Lipskie, s. r. o., ať je to, kurva, cokoliv,“ pronesl potichu.

„Kunda,“ vydechl jsem a přejel prstem po mobilu.

„Karle, potřebuji bolt. Tu nejlevnější variantu. Pojedeme na Zvonařku. Adresa k Robinovi.“

AI asistent v mém mobilu jenom odvětil: „Jistě, sire“ a hned nato dodal, že řidič, jehož arabské jméno dokázal vyslovit jenom on, bude dole za čtyři minuty.

Ani jsem se s Robinem nerozloučil. Zaklapl jsem notebook, hodil na sebe mikinu a vyrazil ze dveří. Od pracovního stolu ke dveřím jsem to měl ani ne sedm metrů. Za tohle *jednakáká* jsem platil dvacet tisíc bez služeb, tedy prachy, za které mohl mít člověk mimo Prahu a Brno slušné tři plus jedna. Když jsem se rozváděl, nabídl mi Robin, abych šel bydlet k němu, ale mně bohatě stačilo, že jsem s ním trávil dny a večery, nemusel jsem ještě noci. Rozvedení jsme byli oba, akorát jeho žena si narazila jeho bývalého kolegu z korporace, který ji odvezl do jednoho ze satelitů za Prahou a pořídil jí dítě, psa, uklízečku a sklony k alkoholismu.

To moje bejvalka dál smrděla na Úřadu vlády, a jestli měla nějaký osobní život, jsem netušil. Stejně jako jsem to netušil o naší dceři, která se k ní nastěhovala, ale většinu času, pokud jsem věděl, trávila po kamarádech a někdy i u mě v tomhle *jednakáká*. Aktuálně se na zemi a na polním lehátku, který jsem koupil v armádním výprodeji, válel její batoh se zaschlým blátem na většině povrchu a srolovaný spacák začínající páchnout na celý pokoj. Ještěže byl už duben a dalo se větrat ve dne v noci. Alespoň k něčemu to globální oteplování bylo.

× × ×

„Objevil jsem nové informace o čínských agrodroních. Kolikaminutové shrnutí chcete?“ vybafl na mě příjemný strojový hlas, když jsem se dostal o dvě patra níž.

Karla jsem si vytvořil sám, respektive jsem vykostil jednoho z volně dostupných AI asistentů a udělal si ho po svém. Původně se jmenoval Saturnin, ale míval sklony navazovat se mnou diskuse i v okamžicích, kdy mě slyšeli lidé, co jsme potřebovali, aby si mysleli, že jsem příčetný a má smysl investovat do mé práce, a tak jsem mu nechal původní charakter, ale přejmenoval ho na Karla. Dávalo to smysl už jenom proto, že jsem nechtěl po nikom házet koblíhy. Faktem ale je, že tu sluhovskou servilitu odkoukanou z britských detektivek jsem v jeho „genetickém kódu“ nechal.

„Žádné.“

Zdržel jsem se zavazováním tkaniček, takže jsem bral schody dolů po dvou.

„Je to důležité. Podle nich zvládli Číňané to, co vy...“

„Mlč.“

„Ano, pane.“

Karel měl několik úkolů. Kromě toho, že hlídal moje schůzky, životosprávu a pracoval na tom, abych se nezbláznil a nezapomněl na dceřiny narozeniny, spolupracoval se mnou i na vývoji našich služeb, hledal ve všech dostupných zdrojích cokoliv, co se týkalo naší práce, a měl mě informovat o každé novince v téhle oblasti. Teď jsem ale na špatné zprávy neměl vůbec náladu. Číňané vždycky přišli na něco, co nám ještě unikalo, ale pořád tady byly technologické sankce a myšlenka na ně mě dokázala alespoň v tuhle chvíli uklidnit.

„Raději zjisti všechno o společnosti Robinette Lipskie, s. r. o.,“ požádal jsem ho a přeskočil tři schody.

Přítom mi luplo v levém kolenu a trochu mě v něm i píchlo. Padesátka na krku a já si furt hraju na teenagera, pomyslel jsem si a opatrně došel ke vstupním dveřím. Bolt už čekal. Dobelhal jsem k němu, pozdravil, a zatímco se

rozjížděl, nechal jsem se pohltit nějakou indickou hudbou. O dvě minuty a asi tisíc slov, které zpěvák štekal do kvílivého rytmu kadencí těžkého kulometu Browning ráže 12,7 milimetrů, později mi zavrnl mobil. Byl to Karel. Nic jiného nemělo vibrace povolené. Mohl se sám ozvat, pokud měl něco za úkol, ale já ho musel přijmout otiskem. To kvůli tomu „sire“. Udělal jsem to. A pak mi došlo, že ho přes hlučnou hudbu odněkud z Bengalúru vážně neuslyším. Přiložil jsem si ho k uchu.

„Zadanou firmu jsem neobjevil. Patrně došlo k chybě při zadání. Můžete, prosím, hláskovat jednotlivá písmena?“

„Naťukám ti to,“ rezignoval jsem a otevřel Karlovo jednoduché rozhraní. Robin mi jméno firmy poslal v jedné z esemesek, tak jsem ji mohl jenom otevřít a zkopírovat.

„Firma neexistuje. Není v obchodním rejstříku. Nikdy nebyla v obchodním rejstříku, není ani na internetu. Nikdy neexistovala,“ pronesl Karel prakticky okamžitě.

„Piča,“ zaklel jsem.

„Mám nějakou vyhledat?“

„Ne, proboha.“

Někdy jsem netušil, jestli si ze mě Karel dělá legraci, nebo ne, ale čím déle jsem s ním komunikoval, tím víc mi připomínal svou původní předlohu Saturnina. Ještě že se žádná má teta nejmenovala Kateřina.

Hlasitě jsem si povzdechl: „Vážně jsme se nechali obrat nejpitomějším scamem, který je starý jako internet sám?“

Ta otázka nemířila na Karla. Vlastně to ani nebyla otázka, jen povzdech. Že je to nejbanálnější scam, mě napadlo hned, ale nějak jsem si to nechtěl připustit. Internet byl naše moře. Vyrostli jsme na něm. S Robinem jsme se seznámili na Hofylandu a až pak zjistili, že sdílíme stejné koleje, četli jsme Svět Namodro, znali všechny memy, které lidi pod třicet nechápali, pokud zrovna nešlo o Svatbu Jiřího

Káry, a to poslední, co jsem kdy čekal, bylo, že mě obe-
re takhle debilní scam – náhodná faktura, která přistane
v e-mailu.

Jako když člověk ví všechno o předražených hrncích
a podvodných zájezdech důchodců a pak si „výhodně“ kou-
pí nože, které se lámou při dotyku se zeleninou, a přitom
nadšeně vykládá sousedům, že to byla skvělá koupě a taky
si užil tu cestu autobusem na Karlštejn.

„Ne.“

„Co?“

Zápor pronesl Karel. Vzal můj povzdech jako otázku
pro sebe.

„Pokud skutečně přišlo potvrzení o tom, že má vaše účet-
ní fakturu proplatit, nešlo o pitomý scam, ale propracovaný
podvod. Jedna zpráva přišla na jeden firemní e-mail, druhá
vypadala, že přišla z dalšího firemního e-mailu, aby zmátla
příjemce první informace, tedy šlo o dva kroky. Většina
internetových podvodů spočívá pouze v jednom kroku.
Tím je bombardováno území, tedy náhodní hejlové, jak by
řekl kdokoliv starší sta let a s minulostí v pražské galérce,
v různých zemích a v různých jazycích, a čeká se, kdo bude
natolik hloupý, aby bez ptaní a ověřování zaplatil.“

Karel měl samozřejmě pravdu, ale nic z toho mě neuklid-
ňovalo. Pořád jsem si připadal jako pitomec.

„Podívej se, prosím, na dostupné informace o podobných
scamech. Klasicky na jejich databázi, policejní zdroje, novi-
nové články a také cokoli ze zahraničních zdrojů. Já zatím
zkusím přežít to indické kvílení.“

„Je to pákistánské kvílení. Konkrétně jde o známého
zpěváka romantických písní s nacionalistickým podtextem
Nusrata Fateha Ali Khana. Mohu jeho píseň přeložit.“

„Vyser se na to, Karle.“

„Předpokládal jsem to, sire,“ odvětil a konečně zmlkl.

Zastavili jsme na zadané adrese. Nusrat něco dál zpíval o velikém Pákistánu a mně v kapse zavibroval Karel. Měl už hotovo. Já se potřeboval nadechnout čistého vzduchu. Bylo asi deset nad nulou, což mi trochu vyčistilo hlavu. Zmáčkli jsem Robinův zvonek, a když mi zabzučely vchodové dveře, vešel jsem dovnitř.

× × ×

Všechno tady řvalo: „Máme prachy, vy zmrdi.“ Citlivě zrekonstruovaný dům voněl tak, jako voní čerstvé dřevě, nový nátěr a peníze. Přivolal jsem si výtah tichý jako nezdaněné víno a vyjel do sedmého patra. Robin tu vlastnil mezonet tři plus jedna, který si částečně koupil za prémii ze svých korporátních dobrodružství a částečně financoval přes hypoteční úvěr. Celkem jsem chápal, proč hysterčí, že nemá na splátky. Taky by se mi odsud nechtělo stěhovat.

Od našeho videohovoru si buď natáhl trenýrky, nebo je měl na sobě, bohudíky, celou tu dobu. S ničím dalším se ale neobtěžoval. Vešel jsem dovnitř a pokračoval za ním do pracovny. Měl tam otevřený e-mail, který mu Maruška přeposlala.

Čus, proplat přednostně tu fakturu, co dneska dorazila. Je to výhodný jak prase. Robin je s tím ok. Na zůstatek na účtu nekoukej, zítra přijdou peníze od investora.

Jan

„Vypadá to jako od tebe. Pokud jsi to nebyl ty...“

Robin se po mně podíval koutkem oka, jako by doufal, že se mu ještě na poslední chvíli přiznám. Byl tak nervózní, že se ani nepoškrábal v rozkroku. Konečně jsem se posadil do koženého křesla, které stálo kousek od jeho pracovního

stolu. Nad ním na zdi viselo několik cen z Marketéra roku. Nechal si je zarámovat do zlatých rámců. Vedle nich zůstal prázdné místo s volným háčkem. Býval tam originál od nějakého moderního malíře první republiky. Myslím, že ho střelil, aby měl minulý měsíc na splátku. Radši jsem se neptal. V kapse mi zavibroval mobil.

„To je Karel,“ vysvětlil jsem a prstem přešel po displeji.

„Oceňuji, že na moje esemesky nereaguješ, ale sotva se ti ozve ta umělá kunda, hned ho přejedeš prstem, jako když normální člověk hledí frndu nadřžený holky v Blue lightu ve tři ráno.“

Z Robina mluvil vztek, zoufalství a alkohol. Ale měl pravdu. Problém spočíval v tom, že Karel vždycky mluvil k věci a nemusel jsem řešit jeho emoce. Žádné neměl. Loni o tom vyšel velký článek ve Wiredu. Říká se tomu FrAIndship, tedy stav, kdy lidé dávají přednost před skutečnými přáteli svým virtuálním asistentům. Já jsem si Karla modifikoval sám, ale byl z toho hotový zlatý důl pro firmy, které lidem nakonfigurují nejlepšího asistenta a kamaráda pro jakékoliv využití. Ani se pak nelze divit, že k nim mají lidi lepší vztah než k jiným lidem. Bohužel jsme na tuhle vlnu nestihli naskočit a místo toho jenom bastlíme zemědělské drony s umělou inteligencí pro malé pěstitele. A doháníme Čiňany...

„Dobrý večer, sire Roberte.“

Karel samozřejmě poznal Robinův hlas. A to, že o něm mluvil jako o umělé kundě, ho neuráželo. Nemělo jak. Byl umělý. A to druhé asi trochu taky.

„Naskenuji ti e-mail, který se tváří, že přišel z mojí adresy,“ řekl jsem a přešel mobilem Robinovu obrazovku.

„Odešel z vaší adresy,“ prohlásil po chvíli Karel.

„Co?“

„Odešel z vaší adresy a následně byl smazán a vysypán z koše.“

„Někdo se mi naboural do e-mailu a ty sis toho nevšiml?“

Karel několik sekund mlčel. Někdy jsem si představoval, že přemýšlí, tedy že vybírá odpovědi, které mě nenaštvou, nebo se možná odpovědět bojí, ale to byla jen klasická lidská reakce na AI, přisuzovat jí lidské emoce a způsoby uvažování. Karel přitom jenom skládal všechny možné varianty a vybíral tu nejlepší.

„Ne. Vypadalo to jako normální přihlášení z vašeho počítače. Heslo bylo správně vyplněno napoprvé.“

„Kdy se to stalo?“

„Včera v sedmáct hodin a dvacet tři minut,“ odpověděl Karel.

„To jsme byli na večeri s Robinem,“ podíval jsem se na svého partáka. Konečně se poškrábal na koulích. Z nějakého divného důvodu mě to uklidnilo.

„Ty vole, necháváš si Karla vlízt všude, ale mně neodpovídáš na esemesky?“

Neřekl jsem nic.

„A vybírá ti i holky na tinderu, nebo jenom masturbuješ, když ti říká nějaký prasárny?“ pokračoval podrážděně, ale pak sám sebe zastavil. „Promiň, připadám si jako čurák.“

„Vítej v klubu,“ řekl jsem..

„Konkrétně v klubu, který obsahuje patnáct až dvacet tisíc stejně poškozených, podle mého odhadu,“ vložil se do věci Karel. Ani jeden z nás mu neodpověděl, ale i tak pokračoval.

„O podobném scamu se poprvé zmiňuje losangeleská policie ve svém veřejném hlášení z minulého týdne. O dva dny později přiznal americký poskytovatel firemních e-mailových účtů Firacorps, že se někomu podařilo nabourat do e-mailových účtů jeho klientů a potvrdit podobné žádosti o platbu. Vesměš šlo o malé firmy se zaměstnanci do pěti lidí.“

„Super. Nejsme v tom sami. Ale je nám to k hovnu, protože peníze, počítám, odešly na Kajmanské ostrovy,“ zavrčel Robin.

„Ano, v těchto případech skutečně odešly peníze do daňových rájů na účty, které byly zrušeny během následujících čtyřadvaceti hodin. Pokud se podařilo dopátrat dalších plateb, tak šlo o řetězec nejméně sedmi bankovních převodů přes různé podezřelé účty po celém světě včetně Česka. Ve vašem případě ovšem nejde o zahraniční, ale tuzemský účet.“

„No jo, to má Kája pravdu. Má to koncové číslo mBank. Ale počítám, že to bude jenom zástěrka a účet zítra taky zmizí,“ předpokládal jsem. Přesto jsem Karlovi zadal, aby mi vytočil číslo jejich nouzové linky pro podvody.

Předtím, než to udělal, oznámil nám ještě jednu věc.

„Jsem jazykový model simulující inteligenci a jedním z mých úkolů je hledat různé pohledy na zadané téma a výsledky porovnávat a předkládat, abych...“

„Vyžvejkní se.“

Zase ten pocit, jako by se odhodlával k odpovědi.

„Předpokládám, že jste seznámeni s konceptem anagramu?“ odpověděl nakonec poněkud tajemně.

„Jo, kobyla má malý bok nebo tak nějak,“ mávl rukou ve vzduchu Robin, jako by chtěl zahnat imaginární mouchu letící kolem jeho hlavy.

„To je palindrom, anagram je...“ opravil jej Karel.

„Přesmyčka,“ vydechl jsem dřív, než stačil Robin po Karlovi něco vyšetknout.

„Název společnosti Robinette Lipskie se dá celkem věrohodně právě jako anagram vyložit.“

„A znamená to?“ povytáhl jsem překvapeně obočí.

Karel se zase jakoby odmlčel a po *dramatické* pauze řekl: „Polibte si, kretění.“

2.

Přespal jsem u Robina na gauči. Měl jsem tu vlastní deku a taky kartáček. Ale na ten ráno nezbyl čas. Vstali jsme v sedm a vyrazili do banky. V noci jsme na helplince strávili asi hodinu, ale nebylo to k ničemu. Nejdřív nám jejich hlasový chatbot dlouho nutil nějaké investice, a když nás konečně přepojili na skutečného člověka, neuměl nám pomoci. A ani nemohl. Skutečného majitele účtu by nám stejně nesměl říct, tak jsem na něj asi deset minut řval, než jsem si uvědomil, že zavěsil a já už dávno křičím do mrtvého displeje mobilu.

Naštěstí měl Robin kontakty všude. Pro mBank sice nikdy nedělal, ale pracovala tam ženská, s níž se znal z nějaké jiné korporace.

„Máňa je skvělá. Naučil jsem ji všechny manažerský triky. Půjde nám na ruku, uvidíš,“ rozplýval se Robin, když jsme vylézali z auta, a pokračoval s tím ještě, když jsme stáli na recepci a asi půl hodiny na „skvělou Máňu“ čekali. Nakonec se nad námi slitovala a sešla dolů z kanceláří mezi obyčejný plebs, tedy své zákazníky. Nevypadala ale, že by Robina viděla zrovna ráda. Ani nás nepozvala do kanceláře. Přišla a tvářila se uspěchaně. Dokonce se ještě před tím, než se s Robinem pozdravila, podívala na hodinky. Měla malé zlaté, počítal jsem, že dost drahé. Lidé s hodinkami mě fascinovali víc než lidé, kteří esemeskovali. Nosit v době mobilů jiné hodinky než elektronické mi přišlo ještě

mnohem víc jako z pravěku, ale chápal jsem, že v jistých kruzích jde o statusovou záležitost.

„Co pro tebe můžu udělat, že je to tak naléhavé?“

Klepla přitom nervózně podpatkem lodičky o podlahu. Měla béžový kostýmek. Moje bývalka nosila podobné – kalhoty, rozepnuté sako a pod ním nějaký top nebo, jak se tomu říkalo, stejné barvy. „Máňa“, nejspíš asi Marie, mohla mít něco mezi čtyřiceti a padesáti. Těžko říct. Ženy v korporacích se snažily udržovat zdání přesně tohoto věku. Když měly pod čtyřicet, používaly triky na zestaršení, když se blížily k padesátce, začal divoký (a zatraceně drahý) hon za omlazením.

Tohle věkové rozpětí se totiž u žen v korporacích považovalo za ideální pro vysokou kariéru. Mladším nikdo nevěřil, že už mají dost zkušeností, a hlavně se každý bál případného těhotenství, starší byly prostě na odpis. Svět korporací neměl s genderovými teoriemi nic společného, a kdo chtěl uspět, musel se přizpůsobit. Tedy hlavně ženy. S kostýmekem ladily i dlouhé hnědé vlasy, jejichž vlnky končily někde na ramenou. Vypadala trochu jako americké herečky z devadesátkových seriálů, což byl nejspíš taky účel, protože její kolegové zpravidla kulturně a esteticky zamrzli někde u seriálu Melrose Place.

Robin roztáhl ústa do širokého úsměvu. Uměl to. Naučil se to v těchhle korporacích spolu s výrazem „Nic není problém, všechno zařídíme“. Ten byl stejně důležitý jako úsměv a správný věk.

„Potřebujeme zjistit, komu patří jeden účet.“

Máňa zůstala stát. Ustrnula. Doslova a do písmene.

„Cože?“ bylo jediné, na co se zmohla.

„Já vím, že to asi není jednoduchý, ale...“

„Roberte, je na to zákon. Údaje o klientech poskytujeme jenom na základě soudního rozhodnutí, který dostaneme

od policie. Pokud máš nějaký problém, předpokládám, že jsi policii kontaktoval.“

Mluvila s ním jako s malým klukem. Tohle moc na „skvělou Máňu“ nevypadalo.

„Na policii máme schůzku za hodinu. Ale víš, jak dlouho jim všechno trvá a jak jsou...“

„Nemohu porušit zákon, Roberte. Myslela jsem, že jsi... no, to je jedno, ale s tímhle ti nepomůžu.“

Teprve teď jsem si všimnul, jak vzpřímeně stojí. Jako antická socha. Akorát teda oblečená. Bylo to umění stát vzpřímeně. Většina lidí se přirozeně krčí. Alespoň trochu, aby nevyčuhovali, aby k sobě nepřitahovali pozornost, ale Máňa se toho nebála. Tahle se v korporaci neztratí.

„Poslal jsem ti esemeskou číslo toho účtu, kdyby...“ nevzdával se Robin, ale když tahle korporátní antická socha rozhodně zavrtěla hlavou, už to nedořekl, ať měl v plánu říct cokoli.

V takových případech se říká, že by se ticho dalo krájet. To mi nikdy nedávalo smysl. Ticho se dalo narušit nějakým zvukem, ne krájet. Ale lidi říkali spousty věci, které nedávaly smysl. Třeba „Dočkej času jako husa klasu“. Nemyslím si, že by husa někdy na něco trpělivě čekala, a už vůbec ne na obilí.

Co se nás týkalo, nám zase nedával smysl ten anagram. Podvody páchali lidi, kteří seděli někde v Indii nebo Číně, vylepšovali finty a taky automatické překlady, ale nedělali si ještě z obětí srandu.

„Je to osobní, pičo,“ řekl mi Robin někdy v jednu ráno, když se mu podařilo vzbudit Máňu a domluvit s ní tuhle schůzku, která dopadla asi jako naše podnikání. Napadlo nás, že by to mohla být konkurence, ale náš start up žádnou pořádnou konkurenci neměl. A pro Číňany jsme byli malé sousto.

Nedávalo to smysl. Vůbec nic nedávalo smysl. Ale o to pevněji jsme se v noci rozhodli, že tomu zkusíme přijít na kloub. Už jenom proto, že to byly naše prachy. Poslední prachy.

Ani jsme se nerozloučili. Robin jen pokrčil rameny a vyrazil hlavním vchodem pryč.

„Píča,“ pronesl jsem jeho oblíbené slovo. Zapnul jsem si kabát, který jsem si ani nestihl odložit. Ten Robinův zůstával na něm a pořád rozhalený.

Ve vnitřní kapse mu zavibroval mobil.

„Nebud na ni sprostý. Máňa je super ženská,“ ohradil se. Ani jsem nestačil zaprotестovat, když mi ukázal displej svého telefonu. Ze skrytého čísla přišla esemeska: „Jiří Sivok. Hartigova 7. Všechny prachy z něj jsou ale pryč.“

Docela mě to překvapilo. Máňa působila neoblomně, ale asi nechtěla před lidmi na recepci vypadat jako někdo, kdo porušuje zákony.

„Český účet. Týpek z Prahy,“ shrnul jsem všechno, co jsme věděli.

„Řekneme to fízlům?“

Zavrtěl jsem hlavou. Nemohli jsme říct policii, že známe skutečného majitele účtu. Porušili jsme zákon. Hlavně teda Máňa.

„Musí si to zjistit sami,“ zamumlal jsem a vytáhl svůj telefon. „Karle, vyhledej všechno o osobě jménem Jiří Sivok. Na výsledky se tě zeptám sám.“

„Jistě, sire,“ odpověděl a zmlkl. Kdybych mu neřekl, že se ho zeptám sám, začal by mi okamžitě vykládat, co objevil. Ale já se nejdřív potřeboval domluvit s Robinem.

Schoval jsem mobil zpátky do kapsy a vyrazili jsme pomalou chůzí od banky směrem k nejbližšímu metru.

„Zkusím na tu adresu zajet,“ řekl jsem nakonec.

„A policie?“

„Vyříd' to s nimi sám. Jsi koneckonců většinový vlastník firmy.“

Robin si jen povzdechl a otočil se k obří budově banky. Ze všeho toho skla a chromu na nás zíral vrchol kapitalismu. A my v tuhle chvíli stáli na jeho dně. Myslím, že Robin sám z toho cítil trochu tíseň. Dobrovolně odešel z jeho horních pater, aby se postavil na vlastní nohy, a teď nám ty nohy někdo šeredně podrazil. Byl jsem na tom podobně, ale já se věnoval designu umělé inteligence a vždycky jsem věděl, že jsem jenom dílčí částí většího systému, kde jsem snadno nahraditelný.

„Co když je to moje bejvalka?“

Zavrtěl jsem nechápavě hlavou.

„Proč, proboha?“

Jen dlouze vzdychl.

„Nevím, jenom uvažuju. Jedna věc je scam, druhá udělat z nás přitom pitomce.“

Měl samozřejmě pravdu. Probírali jsme to už v noci a na nic nepřišli. Stejně jako jsme nepřišli na to, kdo to řekne Dejčmarovi, našemu jedinému investorovi. Byly to jeho prachy, které jsme si nechali ukrást.

„Jdi na tu policii. Pak se srazíme ve firmě. Já zavolám Marušce, aby hlásila každý další e-mail, jo?“

Na to nic neřekl, tak jsem ho opustil a cestou vytočil Marušku.

× × ×

Vrazil jsem si do uší sluchátka, a protože jsem nesnášel lidi, kteří telefonovali na ulici nahlas, našel jsem si prázdné místo. Po deseti minutách Maruščina pláče a vzlyky přerývaných omluv za to, že zaplatila tu zatracenou fakturu – a mého neustálého ujišťování, že za to nemůže –,

jsem konečně řekl Karlovi, aby spustil, co zjistil. To už jsem sbíhal po schodech do metra. Sledoval jsem tváře lidí, kteří procházeli okolo mě. Podle aktuálních odhadů, které mi Karel vyhledal, naletěl na internetový scam až každý dvacátý člověk. Koukal jsem do tváře studentů, mamín při těle i těch, které si držely kondici ve fitku, turistů a důchodců vyrazajících za slevami, a v duchu počítal každého dvacátého, kdo se stal stejným pitomcem jako my – okraden, aniž by alespoň tomu, kdo to udělal, viděl do tváře.

V noci jsem se ještě s Karlovou pomocí probíral scamy, které „frčely“ v poslední době. Měl jsem pocit, že všechny byly pitomé až na půdu. Existovala teorie, že jsou pitomé záměrně už od dob „španělského vězně“.

Tenhle podvod se poprvé objevil v roce 1598, kdy se lidem v Anglii dostaly do rukou dopisy šlechtice, který si zoufal ve španělském zajetí. Než do něho ovšem upadl, stihl zakopat obrovský poklad. Jeho sličná dcera netouží po ničem jiném než se k pokladu dostat, ale nemá dost peněz na lístek na loď. Samozřejmě, že když dotyčný adresát přispěje na uvedenou adresu, získá od ní podíl na pokladu, který se tak konečně podaří vyzvednout. A kdo ví, možná i něco víc, dcera je přece opuštěná a krásná...

Ta záměrná primitivnost na jedné straně a potřeba naitivity na straně druhé měla zařídít, že na scam naletí jenom prostáčky, kteří neprohlédnou podvod v žádné fázi, a tak z něho v žádné fázi necuknou. V jiném případě by totiž zbytečně „spálili“ energii, kterou do rozjetí podvodu vložil jeho autor první kontaktáží. Španělský vězeň se později transformoval na dopisy z Nigérie, pak vojáky v Iráku, kteří ukradli Saddámovi zlatý poklad a potřebují ho dostat ze země, umírající bohaté lidi se shodou okolností stejným příjmením jako příjemce dopisu, ve kterém bankéř daného člověka prohlásí za dědice, bývalého ministra vlády nějaké

země, který po převratu potřebuje utéct a dostat se ke svým milionům ve švýcarské bance... Prostě postupně vznikly stovky variant vhodných pro každou dobu a stovky dalších fint postavených na podobném principu: „Hej, náhodný člověče, dostaneš hromadu peněz, ale nejdřív mi nějaké pošli“. Až nakonec Maruška zaplatí zatracenou fakturu pro firmu „Polibte si, kretění“.

Každý odhad snažící se vyčíslit částku, kterou internetoví podvodníci za rok získají, pracuje s miliardami dolarů. Většina podvodů totiž není nikdy nahlášena. Lidé si připadají jako pitomci, nebo ví, že s tím policie nic neudělá. A tak se drtivá většina podvodů nejen neodhalí, ale ani o nich nikdo neví.

Z úvah mě vytrhl Karel a nějaký týpek se skateboardem v podpaží a růžovým kulichem naraženým až do poloviny očí, který kolem mě nutně potřeboval projít na eskalátorech.

„Sivoků s křestním jménem Jiří je pět. Dva žijí v Českých Budějovicích. Jeden je soukromý zemědělec, druhý prodává pochybné pojistky. Jednomu je třicet pět, druhému čtyřicet dva. Dalšímu je šedesát sedm a žije v Brně, čtvrtému je dvanáct a je z Frýdku-Místku. Ten na udané adrese bude patrně původně z Ústí nad Labem.“

„Cikán?“ přerušil jsem ho šeptanou otázkou. V metru byl dostatečně velký hluk, abych si při vyslovení tohoto „nekorektního“ slova nepřipadal špatně a nebudil žádné pohoršení.

„Patrně Rom, sire.“

Znělo to jako stěr, ale nebyl. Karla jsem si sice nadesignoval sám, ale stejně jako každá umělá inteligence i on měl v sobě nastavenou velmi silnou hyperkorektnost. Vývojáři se snažili až úzkostlivě tvořit každý model tak, aby nikoho neurážel, nikdo se v komunikaci s ním necítil

ponížený nebo uražený. Na počátku vývoje se totiž z umělé inteligence po několika hodinách interakce s lidmi pravidelně stával malý Hitler, a tak měl dnes každý model tolik korektních blokátorů, že i jenom vytvořit vtíp na téma černoch a běloch vejdou do baru pro něj představovalo obtížný úkol.

„Co o něm víš?“

„Jen to, co jsem našel v dostupných zdrojích, sire.“

„No nekecej, ty vole,“ povzdechl jsem si dost nahlas, aby se po mně otočil nějaký hipster ve vytahaném šedém svetru. Pod nosem měl zakroucený knír jako císařpán a na nose brejličky jako vrchní rada c. k. monarchie. V ruce samozřejmě elektrickou koloběžku. Místo vysvětlování jsem kolem něj prošel a zapadl na volnou sedačku v metru, zatímco on zaparkoval koloběžku kousek ode mě a hladil si knír. Souprava se rozjela.

Karel na rozdíl od hipстера mou ironii ignoroval.

„Je fanoušek Tomia Okamury. Patrně věří v placatou Zemi a sdílí různé podvodné soutěže na facebooku.“

Protočil jsem oči, zatímco Karel pokračoval.

„Informací není mnoho. Nikde jinde než na facebooku se totiž neprojevuje a i tam jen minimálně. Další informace jsou k nalezení v insolvenčním rejstříku. V insolvenci je od minulého roku. Využil milostivého léta za pomoci organizace Člověk v tísni.“

„A tenhle člověk se mi naboural do e-mailu a obral nás o prachy?“ zašeptal jsem do mobilu.

„Je majitelem daného účtu, který byl uveden na elektronické fakture a na který odešly peníze z vaší firmy. S tím souvisí, že by vás měly zajímat informace o tom, jak vypadá projekt čínské skupiny...“

„Neměly,“ zastavil jsem ho.

„Jsem si jistý, že měly, sire,“ nenechal se odbýt Karel.

„Já vím, že měly, ale teď mě to nezajímá. Nech tyhle informace stranou až do okamžiku, kdy si o ně řeknu sám.“

„Ano, sire.“

Zavřel jsem oči a zabořil se do sedačky. Nedostatek spánku jsem doteď zaháněl adrenalinem a vztekem, ale najednou na mě padla únava. Cítil jsem tlak nad očima a chuť si na chvíli zdřímnout, ale nešlo to. Ještě tři zastávky a budu na Florenci, kde musím vystoupit. V mobilu jsem si otevřel esemesky, což jsem dělal vážně s nechutí. Samozřejmě tam přistály dvě od Robina, že čeká jako idiot na vyšetřovatele a nemají tam ani kafe.

Taky jsem měl na jedno chuť, ale s mým ADHD by mě spíš uspalo. Chtělo to nějaký odporný přeslazený energy drink.

Nejspíš mě vážně přemohl mikrospánek, protože jsem otevřel oči a uslyšel jen jméno stanice Florenc. Vyskočil jsem ze sedačky, přeskočil koloběžku i kníratého hipstera a prošel na poslední chvíli dveřmi. Při výstupu z metra jsem se stavil u stánku a koupil si předražený Red Bull. Notně předražený. Zatímco ve většině obchodních řetězců si člověk to samé jenom v privátní značce obchodu koupí za devatenáct devadesát, tady stál Red Bull sedmdesát devět. A křídla mi nedal. Pípnul jsem kartou a přehlédl noviny. Na titulce Deníku N byla kresba prezidenta Pavla a titulek „Nastoupí další misi?“. Co si budeme povídat, noviny se dávno přestaly tvářit, že jsou neutrální. Proč taky. Pro těch pár lidí, kteří je ještě kupovali, to nemělo smysl.

Nechal jsem Karla, aby mě navigoval, a do patnácti minut spolehlivě dorazil na adresu, kterou nám dala Máňa. V přízemí domu se nacházela vietnamsko-thajská restaurace Pho Thanhly. Došel jsem ke dveřím a na boční zdi proletěl jmenovky na zvoncích. Na třetině z nich žádná jména nebyla. Na dalších třech ano, ale tolikrát přepsaná